

temu gospodu brez dvombe peto kolo na vozu. In njega bi naj volili? Ne, nikdar ne! Kot uradnik države ni nikdar ničesar za nas kmete in delavce storil, kot „hofrat“ se je vedno in vedno vklanjal radi, kot poslanec državne zbornice še niti ene prošnice ni dosegel; kaj, ali mislite, da smo tako nemni, da bi sedaj upali od njega zasluge v deželnem zboru? Le poslušaj ga, tega klerikalno pravaškega „hofrata“ na kakem zborovanju. Govoril ti bode o narodu, govoril o svobodi, o ljubem vsega-nogočnem Bogu, o vicah, nebesah in peklu, kričal bode, da se mora davek znižati, da se mora nam kmetom in delavcem pomagati, v državni zbornici bode molčal, dobro vedoč, da se ne sme vladi nameriti! In to naj bi bil še povih naš deželni poslanec sedanje nove deželnozborske volilne kurije? Tračko je kmet in sicer kmet, kateri je dovolj nabražen, da lahko nastopi kot poslanec v deželnem zboru; on ima dovolj zaslug za nas trpine, zaslug, katerih tukaj nikakor nečemo naštevati. Kdor je bil 2 let občinski predstojnik slovenske občine, kdor je bil 14 let načelnik slovenskega okraja, kdor je bil 5 let načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora v slovenskem kraju, ta bode gotovo boljši deželni poslanec za nas slovenske kmete in delavce, kakor prvaški hofrat, kateri ljubi svoj slovenski narod „skreno“, da niti ne prav slovenski govoriti ne zna! „Hofrat Ploj, mi kmetje in delavci te poznamo! Nam braniš poduk v nemškem jeziku, ti sovražiš pravda iz „prepričanja“ — vse, kar je nemškega, to pa si si izbral za ženo — Nemko, katera je tako srečna objeti tebe, vrlega prvaka slovenskega radi svojih podedovanih — milijonov!

Vedi „hofrat“ Ploj in posestnik ogromnega premoženja, mi napredni kmetje, mi napredni delavci, kateri bodemo dne 20. tega meseca oddali naše glase in volitvi za deželnozborskega poslanca bodemo bolj volili nesebičnega vrlega kmeta in občinskega predstojnika slovenske občine, — čeprav ga nazivljajo „hofrat“ in popi nemčurja — kakor pa „hofrata“, taka slovenskega ljudstva, kateri se masti z nemškimi groši med tem ko želi vsemu, kar je nemškega, odna svoje klerikalne duše — pogin!

Več kmečkih in delavskih volilcev.

Nekaj iz Stojnc niže Ptujja. Hofrat Ploj in gospodje v farovžih pa so jo zadeli! Čudno se nam zdi, da slavna okrajna oblast ni temu ničesar ne ukrene! Ali morda ima „hofrat“ povsodi toliki upliv? Bog ve? Mi živimo v Avstriji in smo pod vlado našega presvitlega cesarja, ki mu bomo vsi enako, za to pa hočemo imeti našo pravico, ako smo „hofrati“ ali ne! V vseh okrajih agitirata dva dijaka (študenta) P i v k o nove vesi, in V a j d a iz Stojnc prav regimentno zahtevata Ploja, želeč ga spraviti s silo v deželni zbor, da najbrž po njegovem lastnem ukazu! Od hiše hiše hodita, obljubujeta ljudem zvezde z nebes, da bode baje „hofrat“ Ploj kot deželni poslanec slovenskim kmetom podaril, med tem pa si dovolita in tam seveda na slovensko narodni podlagi pri-

digovati tudi veleznano geslo farških in dohtarskih častivrednih gospodov, ki se glasi „svoji k svojim“. Med drugim svarita omenjena študenčeka, najbrž bodoča dohtarčka ali pa celo farja, tudi pred ptujskimi nemškimi trgovci! Postava tako postopanje nazivlje z imenom „bojkot“ in ga prepoveduje. Pa mogoče, da se sme v senci kakega „hofrata“ še več pripetiti, medtem, ko je oko postave za nas vse druge navadne državljane na „vahti“! — (Opomba uredništva: Sledi podpis! — Čudno, čudno, nektera „hofratova“ senca je zares dolga, toda mi mislimo, da nam ne bode nobena obsenčila deželnega zbora, niti s pomočjo mlečnozobne mladine ne!

Vojska med Rusi in Japonci.

Zadnje dni bila je okoli utrjenega mesta Liaojang strašna bitka, kakoršnih ima svetovna zgodovina le malo zaznamovanih. Trajala je celih deset dnij in celo v nočeh si sovražnika nista dala miru. Dne 24. avgusta sta se nasprotnika spopadla ter do 4. septembra skoraj neprenehoma hudo napadala. Ruski verhovni poveljnik general K u r o p a t k i n se je sicer že pred japonskim navalom mislil od Liaojanga proti severu umakniti, toda cesarski namestnik admiral A l e k s e j e v, ki je posebni ljubljenec ruskega carja N i k o l a j a, je poslednjega pregovoril, da je dal Kuropatkinu iz Petrograda povelje, Japonce pri Liaojangu pričakati ter se žnjimi v boj spustiti.

Utrdbe pri Liaojangu so bile sicer še precej močne, toda Rusi so jih šele v zadnjem času le bolj za silo napravili. Japonci so Ruse s tako pogumnostjo naskočili, da so se Rusi morali začeti iz posameznih pozicij umikati; pripluli so nad nje kakor se vlije hudournik s planine v nižavo. Bojna črta se je v začetku bitke raztezala na 40 kilometrov v daljavo. Bojevnikov je bilo na obeh straneh čez pol milijona, kakor s vso resnobo zatrjujejo različni verjetni listi. Streljalo se je iz čez 600 topov in skoraj neprenehoma. Včasih se je v eni minuti zastrelilo 60 topov. Gromenje teh jeklenih velikanov je bilo strašno, pokanje šrapnel in granat je kar hreščalo, puške pešcev so se glasile, kakor da bi kdo fižol na pod sipal in stokanje in vpitje ranjencev se je razlegalo med obćnim gromenjen in truščem na milje v širjavo in daljavo. Posamezna poslopja in cele vasi so bile v plamenu, da se je nebo žarelo po noči in po dne. Vojaška skladišča (magacini), v katerih je bilo nakopičenih na tisoče stotov živil in krmil, so Rusi nalašč požgali, da bi ne prišla zmagovalnim Japoncem v roke. Bojišče je dajalo prizor, o kakoršnem beremo o sodnem dnevu.

Rusi so izgubili v tej grozni desetdnevni bitki 40 do 50 tisoč mož, ter so se morali slednjič umakniti na sever proti M u k d e n u.

Japonci najbrž tudi niso imeli manjših izgub, toda svoj namen, Ruse enkrat v večji bitki premagati ter jih nazaj porinoti, so vendar popolnoma dosegli in ta bitka pomeni konec prve dobe te mo-

drugih razredov naj pridejo k vpisovanju dne 17. t. m. od 10. do 11. ure v omenjeno učilno sobo. Popravljalne in sprejemne skušnje v višje razrede (od 2. do 8. razreda) vršile se bojo dne 17. t. m. od 8. ure naprej. Natančneje tozadevne naznanilo prilepljeno je na črni tabli v gimnazijskem poslopju. Sveta maša za učence se bode brala v nedeljo (18. t. m.) ob 8. uri.

Pri občinskih volitvah pri Veliki Nedelji dne 5. t. m. zmagala je napredna stranka, akoravno so nekateri klerikalci vse svoje moči napenjali, da bi prodirli s svojimi kandidati. Živeli!

Kako klerikalci agitirajo. Prejšno nedeljo je sklical dr. Jurtela neki shod pri sv. Janžu na Dravskem polju, na katerem je na kaj čuden način agitiral za izvolitev dr. M. Ploja. Rekel je med drugim, da se bojo morali tisti po ječah vlačiti, ki ne volijo dr. M. Ploja. To so ti agentje, da takih nobena druga stranka nima! Pa govorili bomo o tem prilično še obširneje in natančneje. Vederemo!

Koroške novice.

Tečaj o ribarstvu. Vsled odredbe poljedelskega ministerstva bode društvo koroških ribičev priredilo drugi polovici meseca novembra tridnevni tečaj o ribarstvu (Fischereikurs) v svrhu izobrazbe riborejcev. Posestniki, ki imajo pravico do ribljenja, naj ne zamudijo te priložnosti ter naj pošljejo svoje sinove ali delavce (ribiče) k temu tečaju, ker se je dognalo, da je slabemu stanju riboreje na Koroškem vzrok le pomanjkljivo znanje umnega ribarstva. Ubožnim udeležencem tega tečaja podelile se bojo od imenovane društva štipendije. Zglasitvije se sprejemajo najzgodneje do 1. novembra in se imajo nasloviti: an den Kärntner Landes-Fischereiverein in Klagenfurt, Martengasse Nr. 2.

Pogreb. Dne 29. avgusta umrl je v Steineldu v Dravski dolini 64 letni umirovljeni ces. poštar in posestnik g. Ferdinand Kolbitsch po kratki toda mučni bolezni. Množina od blizo in daleč prišlega ljudstva je bila dokaz, da je bil ranjki obče spoštovan in priljubljen mož, kakoršni postajo žalibog od dne do dne redkeji.

Cerkven ropar. V noči do 29. avgusta je nepoman predrznost vlomil v cerkvico sv. Ane na Zilici ter ondi poškodoval in razmetal različno cerkveno orodje. Ko tamkaj ni našel posebnega bogastva postal se je h kapelici sv. Antona v mecesnovem gozdu pri Pečeh, kjer je tudi vlomil ter statuvo (po-
mo) svetnikovo na cesto zanesel.

Požig in strela. Zlobna roka nameravala je v noči od 31. avg. do 1. septb. požgati škedenj g. Schitz-a pri sv. Štefanu blizo Bekštajna. Črna noč je ogenj pravočasno zapazili ter ga pogasili. Naslednjo noč je strela udarila v hlev posestnika J. J. S. v Blačah. V kratkem času je poslopje bilo v plamenu ter je s krmo in drugo vsebino popolnoma pogorelo. Le z velikim naporom se je posrečilo preostalo poslopje pred ognjem obvarovati.

Lepa starost. 29. avgusta so v Trbižu k večnemu počitku zanesli najstarejšega ondotnega občana, ki je doživel lepo starost 100 let. Rojen je bil l. 1804. in je bil toraj ravno tako star, kakor avstrijsko cesarstvo.

Samomor. V Celovcu se je ustrelil odvetnik dr. Gustav Traun, rodом Celjan. To je letos že drugi dohtar, ki se je na Koroškem poknil.

Davica (difteritis) razsaja v okolici Starega dvora. V nekej družini sta že umrla na tej bolezni dva otroka. Občinsko predstojništvo postopa v obrambo te kužne bolezni sicer strogo po zdravstvenih navodilih, toda dosedaj se še ni posrečilo to morilko mladine popolniti odpraviti.

Požar. V noči od 4. do 5. septb. zgorel je takozvani „Grösslhof“ v Golovici (Volovci) občina Pongfeld. Razun precej oddaljne kovačnice so vsa poslopja do tal pogorela in posestnik Jožef Weber nig trpi veliko škodo, ker je bil le neznatno zavarovan. Sumi se, da je požar povzročila zlobna roka.

Dopisi.

Iz št. Janža na dravskem polju prejeli smo sledeče poročilo: „Našemu kaplanu je zadnji dopis „Štajerca“ dobro prijal. Ta tobak se ga je vendar nekoliko prijel, kajti precej dolgo je še po šnofanju kihal in jevkal. V zadnji „Gospodarjevi“ številki je bil nekak popravek, podpisan od našega gospoda fajmoštra. Da to poročilo niso g. fajmošter sestavili ter iz lastnega nagiba podpisali, to je pač nam vsem faranom znano. Časitljivi starček so se pač raje neprestanemu nadlegovanju udali, kakor da bi si nakopali v farovžu še več neprijetnosti in jeze, česar jim itak ne manjka. Dobro nam je znano, da so se č. g. fajmošter resnično razjokali zaradi kaplanovega neprikladnega obnašanja. Pripravljeni smo to dopričati in je sploh vse resnično, kar se je v „Štajercu“ o našem kaplanu reklo, to si upamo kaplanu Gosaku v zobe povedati. Naj se v „Gospodarju“ še toliko opravičuje in za svojo obrambo zavetnikov išče, pred nami Šentjanževčani se ne bode opral, dokler se ne bode poboljšal. Politiko in druge reči, ki se za katoliškega duhovnika nikakor ne spodobijo, naj pusti na stran in videl bode, da med nami ni slabo živeti. -- Pri nas še dosedaj nismo imeli kaplana, ki bi se tako samooblastno obnašal, kakor sedanji kaplan Gosak. In to še celo proti sivolasemu blagemu gospodu fajmoštru, ki mora jesti sam, ločen od družbe, med tem ko sedita kaplan in kuharica skupno pri eni mizi. G. Gosak, ali bode to tudi tajili?

Iz Zgornje Radgone se nam piše: „ . . . „Slovenski Gospodar“ je v številki 28. sam sebe zagovarjal proti dopisu v 14. številki „Štajerca“, pa o Tončeku in dr. Ploju je vendar molčal. Tajiti hoče, da dotična deklica nikdar ni bila pri bralnem društvu in da nikdar ni kot „Marija“ pri igrah nastopila. Ali „Slov. Gosp.“ oziroma njegovega pisarja ni sram, da si upa resnici tako očitno v oči biti, ker vendar tukaj vsi ljudje vejo, ki so pri veselici bili, da je to